

QUARTZ
De kracht van samenwerken

Wegwijzer: Zorg in de laatste levenfase

Inhoudsopgave

Introductie

Hulp vanuit het ziekenhuis en in de wijk

Medisch specialist	1
Palliatief team	1
Verpleegkundigen	2
Nazorgteam	2
Geestelijk verzorger	2
Psycholoog	2
Fysiotherapeut	3
Ergotherapeut	3
Leven in balans	3
Diëtist	3
Algemeen	4
Adressen/telefoonnummers/websites	4

De huisarts

Huisartsenzorg buiten kantoortijden	5
Adressen/telefoonnummers/websites	5

Thuiszorg

Verpleging en verzorging	5
Specialistische zorg	5
Huishoudelijke zorg	6
Geestelijke verzorging bij u thuis	6
Zorg in natura of in een persoonsgebonden budget (PGB)	7
Adressen/telefoonnummers/websites thuiszorgorganisaties	7

Vrijwillige Thuiszorg

Wat biedt een vrijwilliger	8
Vrijwillige Terminale Thuiszorg	8
Hulp aanvragen, aanmelden en informatie	9
Kosten	9
Adressen/telefoonnummers/websites	9
Buiten de regio	9

Indien u niet thuis kunt blijven om te sterven

Hospice	9
Adressen/telefoonnummers/websites	10

Overige voorzieningen	
Apotheek	11
Maaltijdvoorziening	11
Mantelzorg	11
Sociale ofwel personenalarmering	11
Adressen/telefoonnummers/websites	12
Lotgenotencontact	
Contact met lotgenoten	13
Inloophuis De Cirkel	13
Adressen/telefoonnummers/websites	13
Levensbeëindiging	
Adressen/telefoonnummers/websites	14
Afscheid en rouwverwerking	
Begrafenis of crematiebegeleiding	14
Uitvaartcentrum	14
Rouwverwerking	14
Donorschap	14
Adressen/telefoonnummers/websites	15
Overige	
Centraal administratiekantoor (CAK)	15
Adressen/telefoonnummers/websites	15

Introductie

Op het moment dat uw arts u vertelt dat genezing niet meer mogelijk is, breekt een moeilijke tijd aan voor u en uw naasten. Er komen veel vragen bij u op. Vragen als:

- Wat staat mij te wachten?
- Welke lichamelijke klachten kan ik krijgen en wat is er aan deze klachten te doen?
- Welke emotionele veranderingen kunnen mijn naasten en ik gaan doormaken?
- Hoe kan ik mij zo goed mogelijk voorbereiden op wat komen gaat?
- Welke mogelijkheden en voorzieningen zijn er voor mij en mijn naasten in Helmond en omstreken?

De zorg die wordt geleverd aan mensen die ongeneeslijk ziek zijn, wordt ook wel palliatieve zorg genoemd. In de palliatieve zorgverlening is er niet alleen aandacht voor de lichamelijke klachten waarmee patiënten in het vervolg van de ziekte te maken kunnen krijgen. Ook is er aandacht voor psychische, sociale of spirituele problemen die zich bij de patiënt of zijn naasten kunnen voordoen.

Met deze wegwijzer brengen wij u op de hoogte van de zorgvoorzieningen en zorgverleners in de regio Helmond, zodat u over de juiste informatie beschikt om goede keuzes te kunnen maken. Afgestemd op uw wensen.

Hulp vanuit het ziekenhuis en in de wijk

Medisch specialist

Meestal is de medisch specialist in het ziekenhuis degene die u verteld heeft dat u niet meer beter kunt worden. Hij geeft dit ook door aan uw huisarts en eventueel aan andere zorgverleners. De medisch specialist in het ziekenhuis zal de aandacht niet langer richten op het genezen van de ziekte, maar behandelt u eventueel om uw klachten te verlichten. In het Elkerliek ziekenhuis kunnen medisch specialisten hierbij ondersteuning vragen aan het palliatief team. De medisch specialist kan verder een taak hebben in uw begeleiding tijdens het verloop van uw ziekte. Ook kan de medisch specialist ondersteuning bieden aan uw huisarts of (wijk)verpleegkundige.

Palliatief team

Het Elkerliek ziekenhuis heeft een palliatief team. Het palliatief team bestaat uit twee gespecialiseerd artsen palliatieve zorg en een verpleegkundig specialist palliatieve zorg. Specialisten in het ziekenhuis kunnen bij hen aankloppen voor adviezen of medebehandeling. Het team biedt patiënten optimale bestrijding van klachten en ontslagbegeleiding. Uitgangspunt is altijd de beste palliatieve zorg, zo dicht mogelijk bij de patiënt. Bij voorkeur thuis, waarbij de huisarts de zorg regisseert. Er wordt altijd contact gelegd met de huisarts als een patiënt met ontslag gaat en het team blijft ook voor de huisarts beschikbaar voor vragen en bij eventuele problemen.

Ook kan een afspraak gemaakt worden op de polikliniek. En is het niet meer mogelijk om naar het ziekenhuis te komen, dan wordt waar nodig (en altijd in overleg met de huisarts) een huisbezoek afgelegd.

Verpleegkundigen

Indien u in het ziekenhuis opgenomen bent, zijn verpleegkundigen meestal het eerste aanspreekpunt. Vaak nemen verpleegkundigen een aantal zorgtaken op zich. Ook kunnen zij ondersteuning bieden bij sociale en emotionele problemen in deze levensfase zoals bijvoorbeeld slaapproblemen, somberheid en angst. In het Elkerliek ziekenhuis zijn verpleegkundigen werkzaam met verschillende specialisaties. Zij kunnen u nuttige informatie geven. Informeert u gerust naar de mogelijkheden.

Nazorgteam

Als u weer terug naar huis gaat en verzorging nodig heeft, neemt de verpleegkundige contact op met het nazorgteam. Het nazorgteam in het Elkerliek ziekenhuis bestaat uit transferverpleegkundigen en maatschappelijk werkers. Zij bereiden, in samenspraak met u en uw naasten, de benodigde zorg thuis voor. Wanneer naar huis gaan niet haalbaar is, wordt er in overleg met u gezocht naar een andere mogelijkheid voor verblijf na een ziekenhuisopname.

Geestelijk verzorger

In deze fase van uw leven zullen er meer dan anders momenten zijn waarop u stilstaat bij het nu en terugkijkt naar het verleden. Dan kunnen gedachten bij u opkomen en vragen ontstaan waar u eerder nooit bij stil heeft gestaan, maar die nu wel erg belangrijk worden. Vragen als 'Waarom moet mij dit overkomen, Wat heeft het leven nog te betekenen, Hoe nu verder'. Uw kijk op het leven, uw ervaringen van twijfel en vertrouwen komen dan nadrukkelijk in beeld. In het Elkerliek ziekenhuis kan een geestelijk verzorger van de afdeling Geestelijke Verzorging en Ethiek ingeschakeld worden om, samen met u en met uw naasten, een en ander te verwoorden. Hij kan u helpen om op een persoonlijke manier met ziek zijn en afscheid nemen om te gaan. Ongeacht of u gelovig bent of niet. Tevens is het mogelijk om in de thuissituatie een geestelijk verzorger in te schakelen; lees hier verder over onder het hoofdstuk 'Thuiszorg'.

Psycholoog

Een psycholoog kan u ondersteunen bij emotionele problemen. Hij kan ondersteuning en behandeling bieden bij stemmingsproblematiek, zoals bijvoorbeeld somberheid, wanhoop en agressie. Deze stemmingen kunnen voor extra belasting zorgen en deze periode (onnodig) extra negatief kleuren. Hij kan zorgen dat angsten en zorgen een minder grote rol spelen, zodat uw ziekte niet meer een allesoverheersende plaats in uw denken en doen inneemt. Uw behandelend medisch specialist in het ziekenhuis kan u hiervoor naar de afdeling Medische Psychologie verwijzen.

Voor een bezoek aan de psycholoog in uw gemeente is in de meeste gevallen een verwijsbrief van de huisarts nodig. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek, via uw arts of internet. Ook kunt u kijken op de website van de Landelijke Vereniging van Eerstelijns psychologen.

Fysiotherapeut

Als u behandeld bent voor kanker of andere aandoeningen, kunt u allerlei lichamelijke klachten hebben. Denk bijvoorbeeld aan verschillende soorten pijn, ademhalingsproblemen en lymfoedeem. Vaak kan de fysiotherapeut helpen om uw klachten te verlichten en zolang mogelijk mobiel te blijven. Hij kan u helpen bij problemen die zich voordoen bij het dagelijks bewegen. Hij behandelt of begeleidt bij ongemakken in uw houding of beweging, zoals pijn in gewrichten of spieren of als u moeite heeft met ophoesten. Ook kan hij advies geven over de manier waarop u zich het beste kunt verplaatsen of door zorgverleners verplaatst kunt worden.

Zolang u nog op de polikliniek of de afdeling behandeld wordt, kunt u terecht bij een fysiotherapeut van het ziekenhuis. Bent u niet meer onder behandeling van het ziekenhuis, dan kunt u ook terecht bij een fysiotherapeut met een eigen praktijk in de wijk. U heeft hiervoor geen verwijzing van een arts nodig.

Ergotherapeut

Ergotherapie is een behandeling die zich richt op het weer mogelijk maken van dagelijkse handelingen bij mensen die een beperking hebben opgedaan door een ziekte. U kunt hierbij denken aan persoonlijke verzorging, zelfstandig eten, huishouden, vervoer of vrijetijdsbesteding. De ergotherapeut onderzoekt of er mogelijkheden zijn om de handelingen die niet meer gaan weer mogelijk te maken, bijvoorbeeld door het gebruik van hulpmiddelen, of door het doen van aanpassingen in de omgeving. U kunt terecht bij een ergotherapeut van uw keuze. U heeft hier geen verwijzing van een arts voor nodig.

Leven in balans

Leven in Balans is een revalidatieprogramma voor mensen met een chronische vorm van kanker. Er wordt een combinatie aangeboden van lichaamstraining en themabijeenkomsten met lotgenoten waarbij er met elkaar in gesprek gegaan wordt over onderwerpen waarmee u te maken krijgt in deze fase van uw ziekteproces. Wilt u zich aanmelden voor 'Leven in Balans', bespreek dit dan met uw behandelend specialist (ook als u in een ander ziekenhuis onder behandeling bent) of uw huisarts en neem contact op met het Secretariaat Fysiotherapie. Ook voor vragen kunt u contact opnemen.

Diëtist

In de palliatieve fase kunt u problemen krijgen met het innemen van voedsel. Problemen zoals geen of weinig eetlust, smaakverlies of eten wat niet door de keel zakt. Een diëtist kan u eventueel adviezen geven met betrekking tot voeding 'op maat', aangepast aan uw situatie. Hij kan u tips geven over de mogelijkheden waarop u voldoende voedingsstoffen binnen kunt krijgen.

Voor een diëtist van het ziekenhuis heeft u een verwijzing van de specialist nodig. Als u niet meer onder behandeling bent in het ziekenhuis kunt u terecht bij een diëtist van de thuiszorg of een vrijgevestigde diëtist in uw woonwijk. U heeft hier geen verwijzing van de huisarts voor nodig.

Algemeen

U betaalt voor de zorg vanuit de basisverzekering een wettelijke eigen bijdrage. Of u in aanmerking komt voor vergoeding vanuit de basisverzekering of uw aanvullende verzekering kunt u lezen in de polisvoorwaarden of het navragen bij uw zorgverzekeraar. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek, via uw arts of op internet.

Adressen/telefoonnummers/websites

Palliatief team

I www.elkerliek.nl/palliatievezorg

T 0492 - 59 55 55

E ivasseldonk@elkerliek.nl

Leven in Balans

I <https://www.elkerliek.nl/oncologische-revalidatie-leven-in-balans.html>

T 0492 - 59 56 20

E oncologischerevalidatie@elkerliek.nl

De huisarts

Uw huisarts speelt een belangrijke rol in de palliatieve fase. Hij kan u en uw naasten begeleiden en uw eventuele lichamelijke klachten behandelen, zoals het bestrijden van pijn, misselijkheid en jeuk. Uw huisarts is het centrale aanspreekpunt voor de 'totale zorg'. Bij uw huisarts kunt u terecht voor onderzoek en behandeling, advies en begeleiding.

U kunt daarbij denken aan:

- vragen over lichamelijke klachten;
- aanvullende informatie over de behandeling door een specialist;
- hulp bij sociale en emotionele problemen;
- het aanvragen van een second opinion;
- het aanvragen van andere professionele hulpverleners;
- vragen over andere zorgmogelijkheden.

Afhankelijk van de problemen die er spelen en uw wensen, kan hij u doorverwijzen naar een andere deskundige. Maak, voor u de huisarts bezoekt, voor uzelf altijd een lijstje met vragen. Dan heeft u alles keurig op een rij en hoeft u niet bang te zijn iets te vergeten. Huisartsenzorg krijgt u vergoed vanuit het basispakket van uw zorgverzekering. Er geldt geen eigen risico voor een bezoek aan de huisarts.

Huisartsenzorg buiten kantoortijden

Voor het leveren van spoedeisende huisartsenhulp buiten kantooruren kunt u in de regio terecht bij de huisartsenpost. De huisartsen verzorgen alle spoedeisende huisartsenhulp in de avonden, nachten, in de weekenden en op feestdagen. U kunt de post bellen voor dringende hulp van een huisarts bij klachten die niet kunnen wachten. De kosten voor de zorg worden vergoed door uw zorgverzekeraar.

Het is aan te bevelen om te overleggen met uw eigen huisarts over zijn eventuele bereikbaarheid in de avonden, nachten en weekenden.

Adressen/telefoonnummers/websites

Huisartsenzorg buiten kantoortijden:

Centrale Huisartsenposten Zuidoost Brabant (CHP)

T 0900 - 88 61

I www.chpzob.nl

Dokterspost Deurne

Zorgcentrum de Nieuwenhof

Visser 4-6

5751 BL Deurne

T 0900 - 123 20 21

I www.shoko.nl

Thuiszorg

Verpleging en verzorging

Voor algemene verpleegkundige zorg kunt u een beroep doen op de (wijk)verpleegkundige of verzorgende van de thuiszorg. Zij kunnen hulp bieden bij de dagelijkse handelingen en bij het verzorgen van lichamelijke aandoeningen. Ook kunnen zij helpen bij wondverzorging, stomaverzorging, sondevoeding etc. Daarnaast kunnen zij u adviseren, instrueren en voorlichten over bijvoorbeeld hulpmiddelen en medicijngebruik. Zij doen dit in overleg met uw huisarts. Ook kunnen zij u begeleiden bij vragen op lichamelijk, sociaal en emotioneel gebied die bij deze fase van het leven horen. Soms is er nachtzorg nodig. Ook hiervoor kan de thuiszorg ingeschakeld worden. Om aanspraak te kunnen maken op zorg, neemt u contact op met de thuiszorgorganisatie van uw keuze. Voor meer informatie over de kosten en vergoedingen, controleert u de polisvoorwaarden van uw zorgverzekering.

Specialistische zorg

In het geval van ingrijpende en levensbedreigende ziekten staan de verpleegkundigen van het verpleegtechnisch thuiszorgteam voor u klaar. Zij zijn opgeleid in het verrichten van specialistische handelingen zoals het toedienen van infuus en pijnbestrijding.

Om aanspraak te kunnen maken op de zorg neemt u contact op met de thuiszorgorganisatie van uw keuze. Voor informatie over de kosten en vergoedingen controleert u de polisvoorwaarden van uw zorgverzekering.

Huishoudelijke zorg

Wanneer u ondersteuning wenst bij de verzorging van het huishouden, kan een beroep worden gedaan op de thuiszorg. Om hiervoor in aanmerking te komen heeft u een indicatie nodig. Deze kunt u aanvragen bij het loket Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van uw gemeente. U betaalt voor deze zorg een inkomensafhankelijke bijdrage.

Geestelijke verzorging bij u thuis

Wanneer u, uw partner of familielid te maken krijgt met ziekte en eindigheid is dat vaak ingrijpend. Plotseling verandert uw leven totaal. Allerlei vragen over deze nieuwe situatie doen zich voor. Vragen waar u misschien nog nooit bij stil heeft gestaan maar die nu wel erg belangrijk worden. Vragen als ‘Wat heeft het leven nog te betekenen’, ‘Hoe nu verder’ en ‘waar kan ik mij nu nog goed bij voelen’. Het zijn vragen die met de zin van het leven te maken hebben.

Het is belangrijk met elkaar te spreken over deze vragen. Belangrijk omdat hier troost en steun uitgehaald kan worden. Steun van uw partner, familie en vrienden is daarbij van onschatbare waarde.

Wanneer het niet mogelijk of gewenst is om met uw naasten over deze belangrijke vragen te praten dan is het mogelijk een beroep te doen op professionele begeleiding. Deze professionele begeleiding wordt geboden door geestelijk verzorgers werkzaam in de gezondheidszorg. Dit aanbod is er voor iedereen ongeacht of u gelovig bent of niet. De geestelijk verzorger zoekt aansluiting bij uw kijk op leven en ziek zijn en houdt rekening met uw wensen en voorkeuren.

Als u behoefte heeft aan een gesprek met of begeleiding van een geestelijk verzorger dan kunt u contact opnemen via één van onderstaande telefoonnummers, zie adressen/ telefoonnummers/websites. Wanneer u het Netwerk palliatieve zorg Zuidoost Brabant belt, krijgt u direct een geestelijk verzorger aan de telefoon die samen met u op zoek gaat naar de begeleiding die het beste bij u past.

Daarnaast is het mogelijk via de Zorgboog in contact te komen met een geestelijk verzorger voor begeleiding bij levensvragen. Als u belt krijgt u een medewerker van de organisatie de Zorgboog aan de lijn die u verder helpt.

Voor informatie over de kosten en vergoedingen controleert u de polisvoorwaarden van uw zorgverzekering.

Zorg in natura of in een persoonsgebonden budget (PGB)

Als u kiest voor zorg in natura, krijgt u de zorg, begeleiding, hulp of voorzieningen die u nodig heeft via een instelling of leverancier die een contract heeft met uw zorgkantoor of uw gemeente, bijvoorbeeld thuiszorgorganisaties. Soms kunt u kiezen voor een bepaalde instelling. De organisatie die u de zorg levert, bepaalt welke zorg u krijgt en hoe u de zorg krijgt. De zorgaanbieder levert de zorg en regelt de administratie daaromheen.

Een PGB is een geldbedrag waarmee u zelf zorg, begeleiding, hulp en voorzieningen kunt inkopen. Dit kan door zelf uw zorgverleners, begeleiders, mensen uit uw directe omgeving in te huren of een organisatie in te schakelen die in opdracht van u gaat werken. U moet dus zelf op zoek naar zorgverleners en u bent ook zelf verantwoordelijk voor de financiële administratie en de verantwoording van uw budget. U kunt in aanmerking komen voor een PGB als u vindt dat er geen passende zorg in natura beschikbaar is. Het PGB wordt gefinancierd uit de zorgverzekeringswet, de Wet langdurige zorg of de Wet maatschappelijke ondersteuning, afhankelijk om welke zorg het gaat. Zie voor meer informatie de website.

Hieronder staan de verschillende thuiszorgorganisaties in de regio weergegeven. Het verzorgingsgebied van de thuiszorgorganisaties overlapt elkaar. U kunt dus contact opnemen met de thuiszorgorganisatie van uw keuze.

Adressen/telefoonnummers/websites thuiszorgorganisaties

Savant Zorg

Postbus 222

5700 AE Helmond

T 0492 -57 20 00

E zorgcentrale@savant-zorg.nl

I www.savant-zorg.nl

De Zorgboog

Postbus 16

5760 AA Bakel

T 0900 - 899 86 36 (zorgcentrale)

E info@zorgboog.nl

I www.zorgboog.nl

Stichting Sint Annaklooster

Postbus 1181

5602 BD Eindhoven

T 040 -294 54 00 (cliëntservicebureau)

E info@sintannaklooster.nl

I www.sintannaklooster.nl

Adressen/telefoonnummers/websites

Geestelijk verzorger Netwerk palliatieve zorg Zuidoost Brabant

T 06 - 25 17 71 51

I www.netwerkpalliatievezorg.nl/zuidoostbrabant

Begeleider bij levensvragen, Zorgboog in Balans

T 0492 - 34 84 44 of 0900 - 899 86 36

E info@zorgbooginbalans.nl

I www.zorgbooginbalans.nl

Persoonsgebonden budget

I www.pgb.nl

Vrijwillige Thuiszorg

Veel mensen die ernstig ziek zijn en weten dat het einde nabij is, willen graag thuis sterven of in een omgeving die hier veel op lijkt. Het verzorgen van een geliefde in die periode kan zwaar zijn, ook al is er al hulp van huisarts en thuiszorg. Als naaste moet je vaak 24 uur per dag beschikbaar zijn. Om de naasten te ontlasten kan de Vrijwillige Thuiszorg worden ingeschakeld. Deze vrijwilligers worden ingezet als aanwezigheidshulp, aanvullend op naasten en de professionele zorg. De vrijwilligers zijn hiervoor opgeleid en worden regelmatig bijgeschoold.

Wat biedt een vrijwilliger

- **Zorg:** de vrijwilliger neemt lichte zorgtaken van de naasten tijdelijk over. Bijvoorbeeld iets te drinken aanbieden, even meelopen naar het toilet of een andere houding vinden in bed.
- **Tijd:** In overleg met de naasten wordt een rooster gemaakt. De vrijwilligers zijn een aantal aaneengesloten uren aanwezig om de naasten te ontlasten.
- **Aandacht:** de vrijwilligers hebben als motto 'Er zijn'. Doordat ze een aantal uren aanwezig zijn, is er rust en ruimte voor een gesprek als daar behoefte aan is. Er moet echter niets!
- **Ondersteuning:** vrijwilligers bieden zowel aan de zieke als aan de naasten een luisterend oor. Ze zijn opgeleid om ondersteuning te bieden.

Vrijwillige Terminale Thuiszorg

Vrijwilligers voor de terminale zorg geven aanvullende zorg in de thuissituatie van mensen die terminaal ziek zijn en hun naasten. Bij de Vrijwillige Terminale Thuiszorg is een pool van deskundige vrijwilligers op wie op korte termijn een beroep gedaan kan worden. In overleg met de familie worden de vrijwilligers ingeroosterd.

Hulp aanvragen, aanmelding en informatie

Zowel de patiënt zelf, de familie als een professionele zorgverlener kan Vrijwillige Thuiszorg aanvragen door contact op te nemen met een vrijwillige thuiszorgorganisatie in de buurt. De coördinator kan u verder de benodigde informatie verschaffen. Vervolgens komt de coördinator bij u op bezoek om de wensen en mogelijkheden te bespreken.

Kosten

Aan vrijwillige (terminale) thuiszorg zijn geen kosten verbonden.

Adressen/telefoonnummers/websites

Vrijwillige Thuiszorg regio Helmond

(werkgebied Asten, Deurne, Helmond, Gemert-Bakel, Mierlo, Someren, Laarbeek):

T 0492 - 59 89 89

Buiten de regio

Het Landelijk steunpunt voor Vrijwilligers Palliatieve Terminale zorg Nederland (VPTZ) is de landelijke vereniging van 210 lokale organisaties voor vrijwillige palliatieve terminale zorg, thuis of in hospices.

I www.vptz.nl

Vrijwillige Terminale Zorg is onderdeel van de LEVgroep.

Als u niet thuis kunt blijven om te sterven

Wanneer u, om welke reden dan ook, niet thuis kunt blijven om te sterven, kunt u worden opgenomen in een speciaal daarvoor bestemde voorziening.

Hospice

Het hospice is een plek waar professionaliteit en genegenheid samenkomen. De term hospice komt van het Latijnse woord 'hospitium' en betekent 'gastvrije locatie'. Een hospice is een zorgvoorziening waar mensen die ongeneeslijk ziek zijn tot hun levenseinde kunnen worden verzorgd. Men biedt zorg op maat die zich door persoonlijke aandacht en symptoombestrijding richt op het nastreven van de hoogst mogelijke kwaliteit van leven. Er is veel aandacht voor de psychologische, sociale en spirituele behoeften van de patiënt en diens naasten. U houdt zoveel mogelijk de regie over uw leven en sterven. Een hospice is voor cliënten vanaf 18 jaar die door een ongeneeslijke ziekte in de laatste fase van hun leven zijn gekomen en een levensverwachting hebben van ongeveer drie maanden. Ondanks goede professionele en vrijwillige zorg thuis zijn er situaties denkbaar waarin sterven in de thuissituatie niet mogelijk is of door de cliënt niet wordt gewenst. Een hospice biedt dan een goed alternatief. Daarnaast kunnen in de hospice tijdelijke opnames plaatsvinden voor symptoombestrijding of ontlasting van de thuissituatie. Een hospice staat open voor iedereen, ongeacht levensovertuiging of achtergrond. Meestal beschikt het hospice over een eigen arts en verpleegkundigen palliatieve zorg. In sommige hospices bestaat de keuzevrijheid om zelf te bepalen of u uw eigen huisarts wilt behouden, of de zorg overdraagt aan de eigen arts palliatieve zorg die aan het hospice verbonden is. Andere disciplines zijn vaak op afroep beschikbaar. Naast professionele zorgverleners hebben vrijwilligers in hospices een belangrijke rol. Niet alleen voor de cliënt biedt een hospice een gastvrije plek waar rust, aandacht, veiligheid en professionaliteit geboden wordt. Ook voor de naasten is aandacht.

De mogelijkheid om te logeren op een logeerkamer of om te verblijven bij de cliënt op de kamer, maakt het mogelijk om samen het laatste stukje leven te beleven. Naasten zijn 24 uur per dag welkom en kunnen gebruik maken van de maaltijden. Hierdoor ontstaat er een keuze. Enerzijds brengt u gezamenlijk de tijd door en u heeft meer tijd voor elkaar doordat de zorgaspecten en de huishoudelijke zaken van u over worden genomen. Anderzijds, vaak voor jonge partners of kinderen, geeft het ook de gelegenheid om met momenten zich te richten op andere zaken.

In de regio Helmond bevinden zich twee hospices.

Adressen/telefoonnummers/websites

Stichting St. Annaklooster

Hospice Valkenhaeghe

1e Haagstraat 89

5707 XN Helmond

T 040 - 294 54 49 (cliëntenservicebureau van Sint Annaklooster)

I www.sintannaklooster.nl

De Zorgboog

Hospice de Populier

Roessel 3

5761 RP Bakel

T 0900 - 899 86 36 (vraag naar het cliëntenservicebureau van de Zorgboog)

I www.zorgboog.nl

Overige voorzieningen

Apotheek

Als u ziek bent, gaat u in eerste instantie naar uw eigen huisarts. Als u medicijnen gaat gebruiken, kunt u naast een juiste werking ook last krijgen van bijwerkingen of andere klachten. Het ideale geneesmiddel is voor iedereen weer anders. Immers, niemand is gelijk. Om het ideale middel te vinden is maatwerk nodig. Een apotheker kan daarbij helpen. Bij een apothek kunnen medicijnen, specifieke voeding, verbandmiddelen, incontinentiemateriaal, spuiten en andere materialen worden besteld. Uw apotheker kan u advies geven over het gebruik, de houdbaarheid en de verschillen in werking van medicijnen en materialen. Tijdens de openingstijden op werkdagen kunt u terecht bij uw eigen apothek. Voor informatie over de bereikbaarheid van apotheken buiten kantooruren belt u eerst altijd naar de eigen apothek. U hoort dan welke apothek dienst heeft. In overleg met de (dienst)apothek kan de medicatie thuis worden bezorgd.

Maaltijdvoorziening

Als dagelijks koken moeilijker wordt, is maaltijdvoorziening een mogelijke oplossing. Er zijn verschillende organisaties die maaltijdvoorziening verzorgen. U krijgt dan één of meerdere keren per week koelverse maaltijden aan huis bezorgd. U of uw naaste (mantelzorger) dient deze maaltijden dan zelf op te warmen in de magnetron. Wanneer u een dieet heeft kan er in veel gevallen rekening mee worden gehouden. De kosten van de maaltijd kunnen variëren.

Voor adressen van instanties die maaltijden verzorgen verwijzen wij u naar het telefoonboek, of internet. Ook kunt u veel adressen vinden op de site van MEE Zuidoost Brabant.

Mantelzorg

Op het moment dat u verzorging nodig heeft, wordt u vaak verzorgd door mensen die een persoonlijke relatie met u hebben. Dat kan uw partner zijn, maar ook een broer, zus, kind, vriend of buurvrouw. Dit heet dan mantelzorg. Mantelzorgers zijn geen beroepsmatige zorgverleners of vrijwilligers, maar geven zorg omdat zij een persoonlijke band hebben met degene voor wie ze zorgen. In Nederland zijn steunpunten mantelzorg opgericht. Dit zijn organisaties waar mantelzorgers terecht kunnen voor persoonlijk advies, informatie, praktische en emotionele steun, cursussen en lotgenotencontact. Voor meer informatie kunt u terecht bij Mezzo.

Sociale ofwel personenalarmering

Personenalarmering is een systeem waarmee u in noodsituaties via een druk op de knop (professionele) hulp kunt inschakelen. Bijvoorbeeld als u bent gevallen of onwel bent geworden. Dit systeem geeft veel mensen (met name alleenwonenden) een groter gevoel van veiligheid. Voor het installeren van een alarm kunt u onder andere terecht bij uw thuiszorgorganisaties. De kosten van alarmering bestaan uit éénmalige aansluitkosten en maandelijkse abonnementskosten.

Maaltijdvoorziening:

De Zorgboog

T 0900 - 899 86 36

I www.zorgboogextra.nl

E zorgboogextra@zorgboog.nl

Savant Zorg

T 0492 - 57 20 00

I www.savant-zorg.nl

E zorgcentrale@savant-zorg.nl

MEE Zuidoost Brabant

T 040 - 214 04 04

I www.meezuidoostbrabant.nl

Mantelzorg:

Steunpunt Mantelzorg Helmond - stichting LEVgroep

T 0492 - 59 89 89

I www.mantelzorghelmond.nl

Mezzo

T 0900 - 202 04 96

I www.mezzo.nl

Sociale ofwel personenalarmering:

De Zorgboog

T 0900 - 899 86 36

I www.zorgboog.nl

E personenalarmering@zorgboog.nl

Savant Zorg

T 0492 - 57 20 00

I www.savant-zorg.nl

E zorgcentrale@savant-zorg.nl

Lotgenotencontact

Contact met lotgenoten

Niets is fijner dan mensen te ontmoeten die je met een half woord begrijpen. Ook voor u zijn die contacten te vinden, onder andere bij patiëntenverenigingen, waarin mensen met eenzelfde soort ziekte zich verenigd hebben. Leden van een patiëntenvereniging kunnen u, specifiek op uw ziekte gerichte, informatie en tips geven. Veel patiëntenverenigingen organiseren regelmatig contactochtenden/-middagen/-avonden. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek of op internet.

Inloophuis De Cirkel

Inloophuis De Cirkel is een informeel, laagdrempelig inloophuis voor mensen met kanker en hun naasten. Een gesprek bij een kop koffie, een ontmoeting met een lotgenoot, meedoen met een activiteit, luisteren naar een lezing of op zoek naar informatie in een laagdrempelige, huiskamersetting. Het inloophuis is op werkdagen geopend van 9.30 tot 12.00 uur en op maandag en donderdag tot 16.00 uur.

Adressen/telefoonnummers/websites

Inloophuis de Cirkel

Piet Heinstraat 59

5703 AK Helmond

T 0492 - 34 79 04

I www.inloophuisdecirkel.nl

E info@inloophuisdecirkel.nl

Levensbeëindiging

De symptomen die iemand heeft bij zijn ziekte, of de weg die hij bewandelt naar het einde van het leven, kunnen voor sommige patiënten zo ondraaglijk zijn dat hij de arts vraagt om zijn leven actief te beëindigen. We spreken dan over euthanasie. Voor meer informatie over euthanasie kunt u op de eerste plaats terecht bij uw huisarts of specialist. Hier kunt u het beste tijdig naar informeren. U weet dan hoe uw huisarts of specialist over euthanasie denkt. Soms wordt een verzoek tot levensbeëindiging niet ingewilligd, bijvoorbeeld omdat uw arts meent dat er niet aan de zorgvuldigheidscriteria van de wet is voldaan of vanwege het feit dat de arts om principiële redenen weigert de levensbeëindiging uit te voeren. Er is geen wettelijke verwijsplicht voor artsen naar een arts die niet principieel tegen euthanasie of hulp bij zelfdoding is, wel kunt u het hier met uw arts over hebben. Indien deze u niet kan of wil verwijzen, kunt u zich met uw vragen wenden tot de Levensindekliniek.

Bij de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie (NVVE) en bij de Levensindekliniek kunt u ook terecht voor aanvullende informatie, zoals uw rechten en plichten en voor voorbeelden van een euthanasieverklaring.

Adressen/telefoonnummers/websites

Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levensinde (NVVE)

T 020 - 620 06 90

I www.nvve.nl

Levensindekliniek

T 070 - 352 41 41

I www.levensindekliniek.nl

Afscheid en rouwverwerking

Begrafenis of crematiebegeleiding

Voor de patiënt die aan het einde van zijn of haar leven is, kan het soms rust geven om alvast praktische zaken rondom het levensinde te regelen, zoals het kenbaar maken van wensen met betrekking tot de begrafenis of crematie. Ondersteuning en begeleiding bij het verduidelijken van uw wensen ten aanzien van de begrafenis of crematie kunnen dan bijzonder waardevol zijn. Een uitvaartondernemer kan u daarbij helpen.

Na het overlijden moeten de nabestaanden vaak nog veel praktische zaken regelen. Ook dan kunnen nabestaanden ondersteuning ontvangen van de uitvaartondernemer bij het nemen van beslissingen rondom de uitvaart. De wensen van de overledenen dierbare en de nabestaanden staan hierbij centraal. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek of via internet.

Uitvaartcentrum

In de loop der jaren is men zich er steeds meer bewust van geworden hoe belangrijk het is om op een goede manier afscheid te kunnen nemen van een dierbare. Een goed afscheid is het begin van een goed rouwproces. Niet voor iedereen is het mogelijk een dierbare op te baren in het eigen huis. In veel uitvaartcentra bestaat de mogelijkheid om uw dierbaren op te baren. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek of via internet.

Rouwverwerking

De dood van een dierbare is één van de meest ingrijpende en verdrietige gebeurtenissen in een mensenleven. Het verlies brengt veel emoties met zich mee, die intens en verwarrend kunnen zijn. Ook kunnen lichamelijke klachten voorkomen. Het is van groot belang dat u de ruimte neemt het verlies te verwerken op een wijze die bij u past.

Iedere zorgorganisatie heeft wel een aanbod op het gebied van rouwverwerking.

Informeert u hier rustig naar. Natuurlijk kunt u ook terecht bij uw eigen huisarts; hij kan u vervolgens indien nodig doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening.

Er zijn ook particuliere praktijken die gespecialiseerd zijn in rouw- en verliesverwerking.

Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek of via internet.

Voor vragen en informatie over rouw en lotgenotencontact kunt u terecht bij de Landelijke Stichting Rouwbegeleiding. Deze stichting geeft informatie over rouw- en verliesverwerking en is behulpzaam bij het zoeken naar hulpverleningsinstanties in de woonomgeving.

Donorschap

Sommige mensen willen graag donor zijn wanneer ze komen te overlijden, anderen juist niet. Het is van belang hier over na te denken. Registreren in het Donorregister geeft duidelijkheid aan iedereen. In het Donorregister legt u vast of u uw organen na uw overlijden wel of niet beschikbaar stelt voor transplantatie. Of dat iemand anders daarover beslist. Of u uiteindelijk ook daadwerkelijk organen kunt doneren na uw dood, hangt af van het moment, de oorzaak en de plaats van overlijden. Ook de lichaamsconditie en de kwaliteit van de organen en weefsels zijn van belang.

Meer informatie over dit onderwerp kunt u vinden op

www.transplantatiestichting.nl

Adressen/telefoonnummers/websites

I www.steunbijverlies.nl
E info@humanitas.nl
T 033 - 461 68 86

Overige

Centraal administratiekantoor (CAK)

Het CAK berekent en incasseert de eigen bijdragen voor de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Op de website van het CAK kunt u berekenen hoe hoog de eigen bijdrage is voor de zorgkosten of een brochure downloaden.

Adressen/telefoonnummers/websites:

CAK

I www.hetcak.nl

Deze wegwijzer is gemaakt onder verantwoordelijkheid van het Quartz programma Palliatieve Zorg.

In het programma Palliatieve Zorg werken samen:

- De Zorgboog
- Savant Zorg
- Stichting Sint Annaklooster
- Elkerliek ziekenhuis
- Integraal Kankercentrum Nederland
- Netwerk Palliatieve Zorg Zuidoost Brabant
- Regionale huisartsen
- LEVgroep Vrijwillige Terminale Zorg

Ondanks de permanente zorg en aandacht voor de inhoud, actualisering en de juistheid van de gegevens, kan het voorkomen dat de informatie niet (meer) volledig of niet (meer) juist is. Aan de informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Quartz is niet aansprakelijk voor de gevolgen van eventuele onvolkomenheden en/of onjuistheden.

Voor informatie over voorzieningen in de regio Eindhoven en omstreken verwijzen we u graag naar de brochure van het Netwerk Palliatieve Zorg Zuidoost Brabant: 'Wegwijzer: Zorg in de laatste levensfase' te downloaden via www.netwerkpalliatievezorg.nl/zuidoostbrabant of op te vragen via telefoonnummer: 040 - 238 07 26.

Ook kunt u meer algemene informatie vinden op de volgende websites:

- www.palliatievezorginbrabant.nl